Соцiялiстичний Провiдник.
Домiнiяльнне Екзекутивний Комiтет Социялiстичної Партиї Канади.
Адрес секретаря: D. G. McKenzie, Box 1683, Vancouver, B. C.

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д.
Головний секретар Федерациї т. М. С. Фербей, Hillcrest Alta. Фiнансовий секретар т. Йосиф Сенюк 443 Kinistino ave. Edmonton Alta. Касиєр т. Iван Гумен, Edmonton. Вiдiлові члени Центрального Заряду: т. В. Скоренко Box. 79, Coleman Alta, т. Н. Д. Ткачук Canmore Alta, т. Г. Топольницкий Edmonton, т. С. Фодчук Edmonton.

Вiддiл Ф. У. С. Д. в Едмонтонi Адрес секр. фiн. А. Чудар, Box 902, Edmonton, Alta.

Вiддiл Ф. У. С. Д. в Ванкувер. Адрес фiн. секр. Г. Богонос Box 482 Vancouver, B C.

Вiддiл Ф. У. С. Д. в Гiлкрест. Адрес секр. фiн. М. С. Фербей, Hillcrest Alta.

Вiддiл Ф. У. С. Д. в Нанаймо. Адрес секр. фiн. М. Фербей Box 850, Nanaimo. B. C.

Вiддiл Ф. У. С. Д. в Лiл Адрес секр. фiн. Н. Паничелюк, Box 44, Lille, Alta.

Вiддiл Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересько Lanuke, Alta.

Вiддiл Ф. У. С. Д. в Летбрiдж Адрес секр. Вaростек Box 552. Lethbridge Alta.

Вiддiл Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.

Вiддiл Ф. У. С. Д. в Кардiф Адрес секр. фiн. С. Грицiв Cardiff, Alta.

Вiд. Ф. У. С. Д. в Кенмор Адр. Box 274. Canmore. Alta Н. Д. Ткачук. Секр.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МIШАНИХ ТОВАРIВ М. КУЦIНСЬКОГО
532 Kinistino Ave. EDMONTON
ДОБРI ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА I НАЙНИЗШI ЦIНИ. ЯК НЕ ВIРИТЕ ТО ПРИЙДIТЬ I ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS, BIGGAR & COWAN,
Вп. П. П. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О. М. Бiггар; Гектор Кован адвокати, соліцітори i нотарi поручають свою Канцелярiю в будинку Merchant Bank.
Виробляють грошевi пожички.

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛIСТИЧНI ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ I ВОЛЯ
орган української социял-демократиї в Галичинi
Виходить що тижня. Передплата 2 дол. на рiк
Адреса: Земля i Воля ул. Собiского ч. 3 Lemberg, Austria

WESTERN CLARION
Виходить що тижня. Предплата $1 рiчно.
Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton
Ми можемо Вам дати лiпше заняте чим iнше бюро в мiстi.

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ
На фарми i мiскi реальности
BOYLE PARLEE CO
АДВОКАТИ НОТАРI
Garlepy Block
EDMONTON ALTA
Phone 1135

The Edmonton House Furnishing Co.
442 Jasper ave. East.
Ми маємо штор з убранем, черевиками, Рiжного рода мебiлi в нiм можна дiстати за найтаньшу цiну, за що ми вам ручимо. Також мебiлi можна дiстати на кредит. Говоримо по руски.
Рiжного рода jewellrs.

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ"
Приймає всякi роботи в обсяг друкарства в українськiй, польскiй, англiйскiй i нiмецкiй мовi. Посiдаючи три друкарскi машини гонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякi порученi єї роботи точно, скоро i по умiркованих цiнах.
Адрес: NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦIЯ ЗА ОГОЛОШЕНИЯ НЕ ВIДПОВIДАЄ

ПОЗIР! ПОЗIР!
Поручаю ласкавiй увазi шановної публики свою знамениту торговлю мiшаних товарiв.
У мене можна дiстати смачнi i танi обiди.
Для приїзджих вигiдний i спокiйний нiчлiг!
Хто хоче купити або продати корисно землю або лоти, служу доброю радою даю совiстнi iнформациї Не забудьте при нагодi скористати!
W. FERBY
1134 KINISTNO EDMONTON ALBERTA

ШИРIТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЄЇ З РУК ДО РУК ВIД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШI! ВIД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РIК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

ALBERTA REAL ESTATE CO.
EDMONTON ALBERTA
Чи Ви чули про Едмонтон? думаємо, що чули тай про грошi, як люди заробляють на лотах. Се не жарт а правда от Вам оден виняток покажемо. Лота була куплена послiдної осени за $ 6.000 а тепер продана за $ 15.000, то файний заробок правда? А що Ви робите, годi Ви чекати далi. Чи возьмете ся i Ви, щоби грошi робили грошi? А се дуже легко можна кождому зробити, як лиш купить лоту в Едмонтонi. Едмонтон буде одним, з найбiльших мiст в Канадi, се вже певне, бо залiзнi колеї самi потрафять збудувати великий Едмонтон, а пулп, а тартаки а Пекiнг Гавзи i другi фабрики, отож видите, що будучнiсть запевнена Едмонтонови. Ми маємо ще кiлька лотiв дуже таних бо лиш $ 150 за оден, всего $ 50 готiвкою а решта по $ 25 що три мiсяцi. 8 % процент на рiк то скорiт вiн пiдуть в гору. Сi лоти 33X147·5 пiв милi вiд мiста i G. T. P. R. ярдiв i шапiв так званi Roselyn.
Отож хто хоче купити лоти або хату десь небудь в Едмонтонi або фарму то звернiть ся до нас а ми з охотою послужимо, так само тi що мають на продаж просимо подати опис i цiну а виплатом докладно. Пишiть i грошi посилайте на адресу.
ALBERTA REAL ESTATE CO.
636. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

Jackson Bros.
Досьвiдченi годинникарi i ювiлери.
Мають на складi найлiпшi годинники, золотi перстенi, хрести i хрестика.
Виробляють позволеня на женитьбу!
803. Jasper Ave, Edmonton, Alta.

Як хочете доброго пива, вина або горiвки, то звертайтесь до Capital Wine & Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave, Phone 1250 Edmonton W. O. Viggar, manager

Роботи!
Як хочете доброї роботи i доброї плати, то звертайтесь до Capital Employment Office 894 Перша улиця Едмонтон.

Карло Кавцкий.

Вiд Ремесла до Капiталiзму.

(Продовжене.)

Але вертаймо до купця, котрого ми лишили в пошукуванях за робiтниками. Властителi дрiбних промисловых заводiв анi iх родини не давали ся ужити до такої роботи. Купцi мусiли оглянути ся за такими робiтниками, що не посiдали жадних средств продукциї, котрi не посiдали нiчо бiльше крiм своєї робочої сили, так, що они мусiли єї продавати, щоби не вмерти з голоду. Як ми бачили, то розвiй продукциї товарiв i приватної власности повели приносив щораз бiльше людий позбавлених власности. Iх було в початках впрочiм не дуже богато, а i тi по найбiльшiй части, о скiлько не належали до кружка родини малого пiдприємства, були або не здiбнi до працi, калiки, iнвалiди, старцi, або люди не хотячi працювати, нероби i волоцюги. Число робiтникiв позбавлених власности i готових себе продати, було дуже мале.

Однак як раз в той час, коли було велике запотребоване на робiтникiв позбавлених власности, ласкаве провидiнє зробило, що до него належало, i запорядило, щоби величезне число робiтникiв дiстало вивласнених i викинених на улицю, де би iх легко могли винаймати богатi купцi. Се було також наслiдком розвою продукциї товарiв. Розширенє ринкiв мiйскої iндустриї мало вплив на рiльництво. В мiстах що раз зростало запотребоване на артикули живности, сирi материяли, вовну, лен i т. п., в наслiдок чого рiльнича продукция ставала щораз бiльше продукцийою товарiв, продукцийою для продажи.

Селянин дiстав в свої руки грошi, але се спричинило его руїну, бо се збудило завидть у его визискувачiв, великих земельних дукiв. Так довго як надвишка его доходiв складала ся виключно з натуральних продуктiв, так довго они не забирали вiд него бiльше, як потребували на свою власну консумцию. Але тепер з грiшми могли завсiгди зробити ужиток i чим бiльше iх було тим лiпше. Чим бiльше зростав торговельний ринок для селянина i чим бiльше вiн дiставав грошей за свої продукти, тим бiльше его скубали феодальнi пани i що раз пiдвисшали такси i належитости. Ба що бiльше, они вже навiть не вдоволяли ся надвишкою, котра селянинови лишала ся по потрученю коштiв его удержаня, але почали вже обкрадувати i се що ему було потрiбне до житя. Не дивно отже, що мiж селянами запанувала розпука, i що коли всi iх змаганя щоби оперти ся сiй самоволи кожновладцiв зiстали здавленi в Хлопських Вiйнах, тодi многi з них покидали дiм i господарку i утiкали до мiст.

Крiм того заходила часто еще одна обставина, що мiстах розвинула ся велика iндустрияльна продукция в наслiдок розширеня ринкiв збуту, розвинула ся також потреба рiльничої продукциї на велику скалю. То що робили купцi по мiстах, робили земельнi дуки по селах. Земельний дук, котрий до того часу був по бiльшiй части лиш „хлiборобом" на велику скалю, пробував розширити свої посiлости, а маючи спосiб запрягчи селянина до себе на даремну службу, вiн не вiдчував браку робiтникiв. Продукция вовни, або дерева, випасова господарка або лiсництво вимагали далеко меньше робiтникiв як рiльництво. Коли земельнi дуки ограничуючи управу рiлi почали бiльше займати ся випасовою i лiсовою господаркою, рiльничих робiтникiв стало за богато.

Але тепер земельним дукам треба було бiльше землi як мали дотепер, а сю могли дiстати тiлько на кошт своїх мужикiв. I они, коли хтiли розширити свої посiлости, мусiли зганяти мужикiв з iх власних грунтiв. А робили се без жадних скрупулiв. Почало ся виганяне мужикiв з грунту, яке тревало на велику скалю аж до наших столiт тому назад. Пiдчас коли купцi збогачували ся рабуючи кольонiяльнi краї, аристократия i дiдичi складали маєтки вилискуючи своїх власних пiдданих. А притiм феодальнi пани так само як капiталiстичнi вагали ся уживати ошуки, насильства i рабунку, як iм се було потрiбним до осягненя цiли. Історыя подає нам дуже богато цiкавих способiв „ощаджуваня".

Щож мали тепер робити громади рiльникiв позбавлених власности, коли удало ся iм утечи перед таксами i драчками або коли насильно зiстали вигненi зi своєї хати i господарства? Они вже не були бiльше в станi продукувати щось для себе самих, бо не мали бiльше средств продукциї, котрi вiд них насильно вiдiбрано. Щож они роблять? Коли вже не були бiльше в станi вивозити на продаж своїх продуктiв, не лишало ся iм нiчо бiльше як iти на торг i продавати там одинску вартiсну рiч, яка iм еще лишила ся, тоє продавати свою робочу силу, на довший або коротший час, себто винаймати свої услуги за винагородженєм. Декотрi з них наймали ся як рiльничi робiтники, навiть дуже часто у тих самих панiв, що повиганяли iх з iх власних хат. Другi затягали ся до вiйска i брали участь в рабункових виправах тих панiв, що iх самих зруйнували. Иншi попали на дно житя, жили з жебранини i злодiйства. Але богато з них, i то чи не найлiпшi з всiх, пiшли шукати заняття до промисловых закладiв.

(Дальше буде.)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади i Злучених Держав:
На цiлий рiк 2 долари.
На пiв року: 1 долар.
Для Европи:
В Австриї: 10 корон.
В Росиї: 5 рублiв.
В Нiмеччинi: 10 марок.
ПИШIТЬ НА АДРЕС:
Nowa Hromada
EDMONTON ALTA.
KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА

NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРГАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦI
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНI КАНАДА

НОВА ГРОМАДА
Центральний орган Федерациї української Социял-демократиї виходить що тиждня в Едмонтонi пiд контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес:
NOWA HROMADA
EDMONTON ALTA
KINISTINO AVE. 443
SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR
Phone 4613

РIК I. Ч. 15. 2 ЧЕРВНЯ. 1911 EDMONTON JUNE 2, 1911 VOL. I. No. 15.

Пiд розвагу

ТОВАРИШIВ I ПРИХИЛЬНИКIВ СОЦИЯЛIСТИЧНОГО РУХУ.

Хоч видавництво Нової Громади розпочало свою роботу ледви перед трома мiсяцями, i то без цента готових гроший, то вже нинi можемо подiлити ся з товаришами радiсною вiсткою, що за такий короткий час „Нова Громада" завдяки щирiй працi i жертвам товаришiв з Заходу, виплатила 800 долярiв за пресу i коли виплатить решту то стане твердо на ногах.

Товаришi! Нова Громада має завдяки Вашим центам найбiльшу друкарню зi всiх социялiстичних видавництв в Канадi. Ся социялiстична друкарня не належить до якихсь одиниць, лиш до вас робiтникiв. Понад 100 Ваших найсьвiдомiйших товаришiв має в нiй свої шейри, i се дає найлiпший доказ, що робота Нової Громади була конечною i захопила найщирiйших робiтничи серця.

Але ся робота булаби далеко успiшнiйша, колиби можна Нову Громаду побiльшити, то є видавати єї 4 сторiни i два рази на тиждень. Ся робота видавалаби стократнi плоди, колиби ми побiч побiльшеної Нової Громади могли що мiсяця видавати бодай одну книжочку, в котрiй би була подана чиста, не фалшована, социялiстична наука. В нас i тепер є готових до друку 5 дуже гарних книжочок, таких сьвiточiв социялiзму як Маркс, Енгельс, i Кавцкий, книжочок, якi еще нiде не були в-українськiй мовi друкованi, — щож, коли годi iх видати з причини браку фондiв. . . .

Товаришi! Нас же ту прецi на Заходi не сотки а тисячi! На нас звернені очи всього канадийского робiтництва. Коли одна сотня робiтникiв змогла закупити друкарню i почати вiдразу видавати тижневник, то чи не можнаби, колиби вiддавали ся тисячi спiлчих, засипати нашою червоною лiтературою цiлу Канаду по береги?

Подумайте над сим товаришi!

Нова Громада платить разом з Едмонтоньским Вiддiлом 36 долярiв мiсячного репту. Се робить на рiк 432 долари! За пять лiт, коли би рент був той самий (а вiн в Едмонтонi з кождым роком росте!) ми будемо мусiли заплатити в ворожi нам руки найменьше 2162 долари! Коли би за сi грошi побудовано тепер дiм для Нової Громади де би разом була i Социялiстична Галя, то ми моглиби его виплатити з його самого репту, що пер платимо, i социялiсти малиби на заходi твердиню, котраби до пять лiт представляла найменьше 5,000 долярiв вартости! I тодi робiтничi грошi лишилиб ся маєтком цiлого робiтництва а не iшли би в нишенi рентових панiв!

Тому Едмонтоньскi товаришi в порозумiню ся з сьвiдомими одиницями з цiлого Заходу, пiддають всiм товаришам з Заходу отсей проект.

Щоби побiльшити Нову Громаду i мочи видавати социялiстичнi книжки, треба закупити для Нової Громади лiнотайп, (машину до набираня) докупити еще кiлька сот фунтiв тайпу i побудувати в Едмонтонi Социялiстичний Дiм, де би могла мiстити ся Социялiстична друкарня i Социялiстична Галя. Щоби розпочати сю роботу, треба на початок 1500 долярiв. Ренту вже би сплачувало само видавництво мiсячними ратами.

Товаришi! Вам не треба богато вияснювати великої ваги сеї справи. Се дiло „Робiтникiв для Робiтникiв", се справа, що повинна вiдбити ся голосним вiдгомоном в серцях тисячiв українського робiтництва!

Не забувайте, Товаришi, що на сiй новiй Социялiстичнiй твердини, має стояти напись: „Робiтники для Себе!"

Едмонтоньскi товаришi взяли ся вже до дiла i збирають на сю цiль 500 доляровий фонд в самiм Едмонтонi. Маємо певну надiю, що решта товаришiв з Заходу, чи то специяльними жертвами на сю цiль, чи через закупно шейрiв в „Новiй Громадi" поможе скоро, щоби сей проект став дiлом!

До збираня фондiв на сю цiль i шейрiв уповажненi отсi товаришi! т. Г. Топольницкий, т. П. Тересько, т. О. Крайкiвский, т. Т. Томашевський, т. I. В. Семенюк, т. Н. Д. Ткачук, т. Ю. Варостек, т. Третфуд, т. С. Фодчук, т. В. Скорейко, т. М. С. Фербей, т. С. Савдуляк, т. М. Коздовский, т. Н. Вук, i т. I. Кiрнак. Притiм, просить ся всiх щирих i охочих товаришiв взяти участь в сiй збiрцi. Всякi грошевi посилки належить посилати на руки Фiнансового секретаря Федерациї тов. Йос. Сенюка, 443 Kinistino ave, Edmonton Alta.

НОВI ВИБОРИ?

На горизонтi канадийської полiтики збирають ся хмари... Консерватисти зi всiх сил поборюють в парляментi проєкт цлового договору Канади зi Злученими Державами i ходять слухи, що лiберальний уряд задумує розвязати парлямент i розписати новi вибори. Лiберали сподiють ся при нових виборах здесяткувати консерватистiв i ждуть тiльки на вислiд конскрипцiї, яка як раз тепер вiдбуває ся.

Вислiд конскрипциї може збiльшити число посольских мандатiв в захiдних провiнциях, де лiберали, як кажуть, у себе в дома. Одна торонтоньска газета принесла навiть вiстку, що уряд вже замовив на всякий случай кiлька тисяч виборчих урн.

Чи i Социялiстичнiй партиї Канади, не слiд би також, замiсть дiлити ся тепер на новi онтерийскi федерациї, вiнiпегськi демократиї i чорт зна що, якi — ациї, подумати радше про можливiсть Домiнiяльних виборiв i сяк так приготовитись?

Стефан Фодчук.

Стразкiзи.

До хати Iвана Скубленого сипав ся нарiд... Iшли як по сьвячене.

Тай не жарти то були, бо церков яку они побудували, ще перед шiстьма лiтами оминав кождий „попик". А друге i мусiв, бо коли двох хотiло Василиянина, то чотирох хотiло сьвiцкого, третi хотiли батюшки, четвертi — незалежного, иньшi знов нiкого. А як скликали мiтiнг якого попа взяти, та як справа пiшла пiд голоси, то вийшло так, що всi не хотять нiкого, а хотять тiльки, щоб було досить колоту, роздору i всего, як то люблять нашi Русини...

Перед тижнем, виписав Iванови Скубленому его сусiд запрошеня на мiтiнг...

Iван прибив картку на воротах а люди, що їхали коло його хати, поглядали на картку з iронiчною усмiшкою, та казали: „Ади якась лiтация. Певно Iвана лiтацують. Ага! Так iму треба, най iму ся не забагає уского вiри. Таже вiн ади сегодни хоче сьвiцкої, завтра василиянської, вiдтак унiяцкої з Рамом, то без Риму, тай таке уводно. Ой небоже, не був ти еще в мельника на весiлю! Та аж ця лiтация дiйде тобi кiнця".... От таке говорили собi проїзджаючi та їхали далi.

Iван кляв iх байдужнiсть, вибiгав з хати, зривав з ворiт картку, бiг за ними, затримував iх, та задиханий казав: „Отож що ви не знаiти, що стразкiва вiд вашої церкви уфалили мiтiнг", а подаючи картку казав:

„Читайте"...

Всi прешенi брата.

Нашi стразкiви уфалили обы ми зiбрали ся разом до купи тай ади з церковов зробили рéд. Бо ади опогди пiшов до церкова стразкiз Лукин Бовдур подивити ся а там повнiсiчка церково миший, зiiли ади новiсiчке ангеле, погризли свiчки, поставили, а з ридзiв зробили решето

у Iвана Скубленого.

Га! коли так то треба прийти, а на коли?
Ади у суботу!—Добре! Добре! Будьте здорови!
Дай-Боже i вам! Поїхали....

Iван вертав ся, прчiплював знов картку на ворота, iшов до хати, сiдав коло вiкна, та виглядав чи знов хто не їде. Коли знов хто надiхав, Iван вибiгав, затримував iх та давав читати картку, бо так „стразкiви уфалили".

Надiйшла i субота.

Сходились поволи фармарi. Коли хто увiйшов до хати казав: „Давайсу", на що Iван вiдповiдав: „Навiки", та просив сiдати.

Коли вже всi посходились, зачав ся мiтiнг.

Перший забрав голос Лукин Бовдур.

Говорив вiн про шкоду, яку наробили мыши в церквi, та казав, щоби записати церков на „Василиянiв".

До него прискочив Яким Чорогiто i казав, що як би так сстало, то ще сегодня церкву пiдпалить.

Вiн хотiв „батюшки".

Я не хочу „табатюшки" — закричав Лукаш Капалiй, най буде „свiцкий". Другi кричали, щоб приняти „незалежних". Иньшi знов, „грецкої та католицкої".

В хатi повстав свист, крик, зойк. Iваниха з переляку утекла на двiр а дiти на печи почали сильно плакати. Iван закричав: „Гов люди, ви менi жiнку i дiти перепудили". На його крик трохи втихомирилось.

Тепер виступив до бесiди Гриць Ярмурочка, що цiлий час не говорив нiчого, тiльки пiдсьмiхавсь та думав. „Дорогi Брати"! каже вiн. „Iшов мужик iз ярмарку по колодi через рiку: тiлько став на колоду — бовт у воду! Вiлiз, вiжок, вiлiз, вiсох, став на колоду та знов — бовт у воду. Так i наше.. Ми так будемо сварити ся до судного дня, так стр

Дня 30 мая одержала редакция Нової Громади слідуючий лист зі Львова від тов П. Буняка:

Canada Alta Edmonton
Red. „Nowa Hromada"
Тов. Р. Кремар
Kinistino Ave 443.

Львів дня 11 мая 1911.

Шановний Товаришу!

Пишу до Вас в справі роздору, який йде мідно у Вас, в Канаді. Не знаю глубшої причини його, як лише се, що вичитав я в „Новій Громаді" і в „Робочім Народі". Роздор в партії і вплив в нього ширших робочих мас — сей небезпечна і шкідлива річ, яка вдержує дальшу роботу в партійнім руху, бо, звичайно, всі сили віддасть ся на сварки та обкидуваня противника лайками.

Нині не знаю ще, чи відбула ся Ваша конвенция в Едмонтоні, яка визначена на день 1 мая, а як відбула ся, то не знаю які рішеня перейшли на ній. Та чи відбула ся конвенция 1 мая чи ні, чи були які ухвали чи ні, то я, як одий з членів Егзекутивного Комітету У. С. Д. П. в Галичині і Буковині вважаю своїм обовязком приложити свою руку до того, щоби між нашою братньою партією запанувала єдність.

Коли до нині не полагоджений між обома сторонами спір, так я пропоную Вам: віддати цілу справу мировому судови, який складав би ся з Егзекутивного Комітету У. С. Д. П. у Львові. Кожда сторона приславла би на руки мені свої жалоби, а Егз. Ком. у Львові, по переглянен̂ю їх видав би безсторонний суд, якому оттаке обі сторони мусіли б віддати ся без застереженя.

Така є моя рада, а випливає вона з одного: не деморалізувати наш пролєтаріят ґазетними лайками товариша на товариша. Всяка полєміка міжпартійна нехай буде переведена не на пльотних партійних народних органів, а на спільних засїданих.

Чи ся моя рада буде принята — побачу з відповіди на сей лист, яку сподію ся дістати від Вас.

Рівночасно посилаю лист того самого змісту до тов. М. Стечишина.

З партійним привітом!

П. Буняк,
член Егзекутива У. С. Д. П.
і редактор „Земл і Волі".

Примітка Редакциі.

Нас невимовно тішить щира воля нашої братньої партії в Галичині, причинити ся до викоріненя зла, яке загніздилось в нашій орґанізациі, і заявляємо з гори, що з нашої сторони се їх змаганє не стріне жадних перешкод. Ми мусимо лише висказати свій жаль, що тов. Буняк відразу в той спосіб не поставив справи, і своїм попереднім листом дав змогу Стечишиному поміститпи в Робочім Народі того рода коментарів, що певно тов. Буняк аж за голову возьме ся, як їх прочитає.

Отсей лист тов. Буняка зістане предложений Центральному Зарядови Ф. У. С. Д., який на своїм найблизшім засіданю возьме его під обради і випрацює докладне представлене справи для Е. К. У. С. Д. в Галичині.

го нічо не буле". Всі закричали: Славно! Дальше каже він: „Як оден хоче такої, другий иньшої віри, то лише приходить ся так робити, аби зробити контракт і в нім аби було записано кождої віра по троха. Отже ідіт до „аблуката", тай най вам зробить контракт такий: „Грецко-католицка — уніяцка — прославца — незалежна церкова".

Всі закричали ще раз. Славно — славно! Підняли Гриця до гори, аж повтнули здорово головою об стелю і розійшлись задоволені домів.

На другий день пішли стразкісп до аблуката, щоб зробив контракт і назвав церков як повпсшс.

Він сказав, що такої церкви він ще не видав, ні чував, та відправив їх з нічим.

Повиходили, „стразкісп" на двір та сказали одноголосно „Грицеви капурищ, аж тепер їму смерть. А тепер куме, ходім до готелю"... Ходім!

Пішли до готелю, там попивали „віскy" та „рум", зачали сердечнійше до себе балакати та цілуватись. Відтак полюбились за шиї та зачали гуляти. Лупин приспівував на ноту коломийке....

Борщ, каша, киселиця-кваша. Мамалига в молоком приспипна табаком.

В кінци зачали і бійку... Надійшов полісмен та забрав „стразківів" до Іванової хати.

Вибори в Галичині.

На засїданю Егзекутивного Комітету української соцiял-демократичної партиі, яке відбуло ся дня 18 цвітня, у Львові, поставлено кандидатів на отсі округи:

Округ міський 32 (Бучач, Снятин, Заліщики, Борщів, Цигани, Товмач, Тарновиця пільна, Богородчани,) тов. Теофіль Мелень, редактор.

Округ сільский 54 (Валигород, Лютовиска, Старий Самбір, Турка, Бориничя, Підбуж, Дрогобич, Луки) дотеперішний посол тов. Семен Вітик.

Округ сільский 58 (Надвірна, Делятин, Солотвини, Калуш, Рожнятів, Войнилів, Долина) тов. д-р. Михайло Новаковский, краєвий адвокат.

Округ сільский 59 (Станиславів повіт, Галич, Богородчани, Тисменица, Товмач, Золотий Потік, Обертин) тов. Юлиян Бачинський, кандидат адвокат.

Округ сільский 64 (Львів околиця, Винники, Городок, Щирець) тов. Микола Ганкевич, редактор.

Округ сільский 68 (Козова, Тернопіль, Збараж, Нове село) дотеперішний посол тов. Яцко Остапчук.

Округ сільский 70 (Скалат, Підволочиска, Грималів, Копичинці, Гусятин) тов. Володимир Темницький, редактор.

На Буковині ставить Егзекутива української социял-демократичної партиі тов. Осипа Безпалка, учителя, на округ Кіцмань-Садагура.

Крім тов. Осипа Безпалка, який стає в окрузі Кіцмань-Садагура, стає тов. д-р Ґеорг Ґріґоровічі, редактор, в окрузі Черніївці-захід і тов. Франц Зеліґкайн, урядник касы хорих, в окрузі Сучава-Серет-Радівці.

Кандидатури Польскої Партиі Социял-демократичної.

Заряд П. П. С. Д. поставив отсих своїх кандидатів:

Тов. Гнат Дашиньский, міський округ Краків. Тов. д-р Еміль Бобровський, міський округ Подгуже-Велічка-Бохня. Тов. Жиґмонт Жулавський, сільский округ Хшанів. Тов. д-р Марко Пельцінґ, міський округ Ряшів. Тов. д-р Герман Ліберман, міський округ Перемишль. Тов. інж. Андрій Морачевський, міський округ Стрий. Тов. д-р Германн Діяманд, округ III у Львові. Тов. д-р Михайло Вироcток, округ IV у Львові. Тов. інж. Артур Гавснер, округ VI у Львові тов. Йосиф Гудец, округ VII у Львові. Тов. Франц Сулчевский, сільский округ Вадовичі, Тов. Гнат Дашиньский, сільский округ Краків, заступник тов. Еміль Бобровський. Тов. Маріян Шидлік, сільский округ Пільзно. На Шлезку: Тов. д-р Ришард Куніцький, округ Тешин. Тов. Емануїл Хабот, округ Веліц. Тов. Тадей Реґер, округ Фрейштад. Тов. Петро Ціниґр, округ Польска Острава.

То ми!

Наші социял-демократи у Вінніпеґу ростуть з кождим днем, ну то нема сумніву, ми то підпрасмо, але йно дивиці, бо у Вінніпеґу більше свідомі люди котрі мають більші голови, не так як тут у нас на Заході самі кирничники. Ну та най буде я не перечу, може справді так і є, бо я собі возьму під розвагу подорож т. золотоустого Головацкого яко організатора з Вінніпеґу. Добра воля на труд.

Три роки тому як т. Томашевский ходив наядвід пляцу, де найбільше було українських робітників в В. К. і Альберті, орґанізував товариства як слїд по социялістичному, так само і т. Крайківский, а з Вінніпеґу з'явив ся минувшої зими Головацкий, котрий приїхав орґанізувати зорґанізовані льокалі в В. К. і Альберті. Та я не беру то за зло, але мені здає ся так, що нібп тут на заході не було ще социялістів з Вінніпеґу то ні чо не впорядковано. (Бо ми не були там!!!)

Чому ви з великими головами не мали на стілько чистої думки, щоби порадити Головацкому аби поїхав в Онтеріо. Також там тьма Українських робітників. Ви хвалитесь Фінляндским лоджем, та бо вам там під боком поїхати з доброї волі і стрібувати з'орґанізувати хоть оден льокаль Український." Во знаете кирничникам за далеко іти або їхати аж до Онтеріо.

Ну але я думаю, що сего літа вже ся додумаете та вже пішлете орґанізатора, вже час.

Ну ходім далі. На першім Зїзді Ф. У. С. Д. в Едмонтоні відлучили ся від S. P. of C. але я бігме не знав через що, хотяй я був делеґатом з Іосмерского Відділу.

Я думав справді що то так було як Крат накричав на S. P. of C. і на їх членів, а властиво на т. Обрайна, котрий був яко репрезентант від S. P. of C. на нашім Зїзді. Но та відлучили ся, то відлучили ся, то думаю собі, все буде добре.

Потім прийшло до дискусії, де мав бути осередок нашої Ф. У. С. Д. Вінніпеґскі делеґати як зачали мастити, що такі мусять бути Вінніпеґ, але о що їм ся розходило то не знаю, але мені здаєсь, щоби лиш пресу не пустити з рук. І Р. Н. лишив би у Вінніпеґу і хоч майже увесь Центральний Заряд зістав вибраний на заході і то розсипаний.

Коли товариші зобачили, що їм годі обійти ся ту на заході без жадної ґазети і ухвалили скликати Зїзд в Coleman щоби порадитись як би лїпше було, і такі на Зїзді ухвалили перенести Р. Н. до Ферні, В. К. І що зробилось з тої ухвали Колменьского Зїзду? Нічо, тілько булька на воді. Зараз появила ся статя в Робочім Народі где пише Стечишин, що за пару сот майнерів не буде ґазету возьканив аж до Ферні.

Ага правда ще той Зїзд не був скликаний після параґрафу, бо не було з Вінніпеґу нікого, от що.

Але то нічо то всьо Кремар вини і иньші, ага правда ще і Беннета, редактора юнійної ґазети причіпили. І тепер вже приходим до кінця, чому сї товариші видали Нову Громаду. Тов. Кремар і більшість товаришів видячи що з високими головами не годен собі дати ради, що они в Р. Н. мастять кого їм ся захоче, а Кремар як секретар Федерациі не мав в чім відповісти і оправдатись, на ті резолюциі, котрі Крат писав неначе горохом котив з серця, то мусів шукати з товаришами захисту і показати правду в очи. Тепер вже по 2-гім Зїзді, котрий відбув ся в Едмонтоні вже товариші знають більше меньше куда оно іде. Але то що не все. то ще в Calgary мае бути second-hand зїзд на котрім буде брати участь І. А. Павчук разом з тим сотворінєм, що буде на арцибіскуп і також з високими головами. Я не перечу, най скликають, Але я би хотів знати, хто буде на тім Зїзді? Ага Вінніпеґ, Ґімлі і Ванкувер як. не скрипить ся але — „ми" — з Вінніпеґу такі приїдуть.

Отже товариші я від себе заявлю, що не підкопуйме самі себе, не робім галабурдів, але по розумному ставаймо в ряди поневолених черворобів, перестаньмо плюгавити оден другого. Нова Громада нам не зашкодить так само як Робочий Народ, ліпше би було щоби тут в Едмонтоні виходила якась така, що деморалізує народ?

Ні ніколи, ліпше би не було, а тепер як буде спокій будуть виходити обі, не жалуйте наших центів. Тепер даю вам всім противникам Нової Громади у Вінніпеґу таку раду. Видавайте Робочий Народ так як повинно ся видавати социялістичну ґазету і кождий що є предплатником Р. Н. нехай буде предплатником і Нової Громади. А тоді ми тут на заході будем аґітувати за Н. Г. і Р. Н. а ви там за Р. Н. і за Н. Г.

Послухайте мене а буде всьо добре.

І тоді станем всі під прапором социялізму і зможем похвалити ся перед сьвітом всі

ОСЬ ТО МИ.

Ілия Кіриак.

Робочий Народ під редакциєю Стечишина сходить поволи на чисто ринштокову ґазету. В жадній капіталістичній шматі в Канаді не було ще поміщено тільно брехонь на социялістичні орґанізациі як в Робочім Народі. Прочитайте собі, що писав Стечишин про Socialist P. of C. і що тепер пише про минувший Зїзд Ф. У. С. Д. Ті товариші, що були на послідім Зїзді, бачили его роботу і хто на нім був, мають оден доказ більше, як то Стечишин в живі сїньк і очи вивертає правду догори ногами і пускає ся на таке падлюцтво, що прямо кров в жилах стинає ся... І то мае бути социялістична робота, для добра пролетаріяту?

Дня 30 мая дістала наша редакция від якогось „демократа" з Венкувер почтову картку слідуючого змісту: „В память редакторови, та сипначий привіт" спів редакторови".

Не вже ж дійсно між венкуверскими „демократами" є навіть свиці? Ми дотепер думали, що там є лиш одна малпа... Се в кождім разі дуже цінне признане яке сьвідчить що І. А. Павчук даремно гніває ся на нас, що для его компанії беремо терміни з зоольоґії. А щоби хто не думав, що ми шукаемо напасти, то покажемо кождому сю картку, хто лиш зголосить ся в нашій редакциі...

Думки социяліста.

Наші противники закидають нам, що ми, социялісти, хотячи віддати керму правліня в руки мільйонови мас темного пролєтаріяту, зруйнуємо в сей спосіб всі здобутки поступу і культури. Навіть з університетських катедр падуть подекуди з уст капіталістичних наймитів вискази, що социяльна революция, буде новим валом варваризму, щось в роді руйнуючого походу Гунів... Що має на те все сказати социяліст?

Социялісти зовсім не стремлять до того, щоби керму правліня віддати темним масам. Устрою, де би керма правліня лежала в руках темної товпи, не було ніколи і не буде! Темна товпа не здібна до правліня. Устрій, де нібп править темна товпа, а в дійсности горстка хитрунів, що грають на сліпих інстинктах товпи, є демаґогічним; а чи є яке понятє, котрого стоїло від социялізму так далеко, як демаґогія?

Социялісти стремлять до заведеня демократичного устрою в політиці і суспільній господарці. А що се такого демократизм? Що під сим словом розуміють социялісти?

Слово „демократия", походить з Грецкого. „Демос" — значить, нарід (широка маса), а „кратео" — паную, управляю. Отже дословне значіне слова „демократия" є: правліне народу.

Вже з того значіня слова видко, що дотепер еще ніде і ніколи на нашій земли правдиво демократичного устрою не було. Всі нібп демократичні устрої які до тепер були, або і є, в дійсности були і є устроями, де правліне лежало і лежить в руках одної кляси, або навіть лиш кліки, котра себе уважае за цілий нарід, и протиставленю до темної товпи. А коли навіть і вже сій темній товпі зроблено „честь", що її на словах уважано за частину народа, то того рода демократия була, і є, в дійсности демаґоґією, бо ту обдурювано народ що се він радить, хоч в дійсности радили і радять ті, котрі уміють в хитрий спосіб накидати народови свою волю, і то як раз завдяки его темноті. З такою демократиєю социялісти не мають нічо спільного.

„Демократия" то є правліне народу, може здійснити ся лиш тоді, коли дійсно в управі державою буде проявляти ся воля (хотінє!) цілого народу. А хто має волю? Чи коли тато на страшить дитину: „Дитинко не лізь в горох, бо там сидить вовк!!!" і дитина послухає тата, то чи в той спосіб проявить ся дійсно її воля? Так само діє ся і з темним народом. Він не має своєї волі, єму нібито его волю в дійсности завсігди накидають, так як тій дитині.

Про „волю" робити щось, такого або інакше (після своєї волі), можемо говорити лиш у того, хто сьвідомо з ясною цілию перед очима, робить свою роботу, і її зачинае або перестає, не длятого, що єму так хтось наклеєтав, але для того, що єму так его розум каже. І коли тепер возьмем на увагу „демократичний" устрій Злучених Держав чи Канади, то чи там в правліню дійсно проявляє ся воля народу, чи там є правдива демократия?

Чи ті мілїони темних робітників, котрі голосують за „демократами", републиканами, лібералами чи консерватистами, роблять се дійсно з переконаня, для того, що їм се так їх розум каже, і чи се є дійсно їх воля, коли они слухають наліпів: „Робітнику тримай ся здалека від політики і парляменту, бо там сидить „пова"?"

Тепер нема ніде на сьвіті демократиі. Тепер панує скрізь плютократия за помочию демаґоґії, що грае на сліпих інстинктах товпи. Над запровадженєм правдивого демократичного устрою, то є пановання цілого народу, працюють одні социялісти. Тілько социялісти осьвідомляють широку темну масу народу, виясняють єї власне положене, обзнакомлюють єї з причинами визиску і подають розумні средства, як лихо усунути.

Социялісти не промовляють до чутя народу, ані до его сліпих інстинктів. Социялісти промовляють до розуму широких мас. Социялісти виховуючи широкі маси, осьвідомляючи робітничу клясу, працюють не впинно над тим, щоби сі мілїони людських мозгів, котрі дотепер нічо не думали, або думали се, що їм накинули їх „боси", почали раз думати самостійно! І коли сі мілїони людських мозгів загорять огнем розумової думки, коли сі мілїони дотепер нечинних мозгів запряжуть ся до праці, котру дотепер лишали своїм босам, тоді щезне демаґоґія, пропаде плютократия, а запанує воля народу, правдива демократия.

Товариші! Не забувайте, що осьвідомлене одного робітника, кожде здобутє ясної робітничої голови для наших рядів, є кроком наперед в поході социяльної революциі.

Товариші! Не забувайте, що досьвід учить нас, що дві треті части социялістів стало социялістами через читанє социялістичної літератури! Социялістом не є той, хто платить кводра, і носить партийний ґузік, але той, хто при тім всім розуміє, що то таке социялізм і для чого він є социялістом!

Проте ширіть социялістичну літературу! Прояснюйте людскі голови, щоби они робили своєю волею, а не напомпованї дурійкою!

Кілько людий жие на земли?

Послідні обчисленя подають число людий на нашій земли на 1,500,000,000. (оден міліярд пять сот мілїонів). З того припадае на кавказку расу (білі люди) 690 мілїонів, на монгольску 600 мілїонів, на чорну (Нігри) 150 мілїонів, на малайску 350 мілїонів, на американьску (Індіяни) 12 мілїонів, на мішані раси 13 мілїонів.

З того є:

Християн 400 мілїонів
Буддистів 500 мілїонів
Магометан 200 мілїонів
Браманів 150 мілїонів
Жидів 8 мілїонів
Поган і. и. 242 мілїонів.

Новий військовий закон.

Від кількох тижнів нараджувались правительства австрийське і угорске над заведенєм нового військового закону. Наради покінчились згідно і ухвалено зміни тя перестарілу процедуру карну та заведене дволїтної служби при війську. Сей новий закон мае ще розглянути ново вибраний парлямент. Тоді, як парлямент згодить ся на сей закон, зістане він уведений в жите.

Cardiff, 25 мая 1911.

От і знову помилив ся! Наш славно звісний орґанізатор Гол. здаючи справоздане своєї подорожи, забув чи може не схотів згадати за Cardiff-ский Відділ, котрий тоже мав нагоду почути его золотоусту промову, на мітинґу дня 9 лютого, на котрім було сколектована $ 6.25 а два доляри тов. Ол. Крайківский заплатив за него борт, (котрий тоже взято з Відділу) що робить разом $ 6.25.

Ми не хочемо казати, що наш золотоустий орґанізатор затаїв тілько з тої причини, аби доказати що от стратив ся задля добра робітничого руху.

А тілько звертаємо увагу на сю Вінніпеґську помилку яка так в часта вини ся трафляє, і просимо аби в слїдуючім числі Р. Н. було спростовано!

І днесь при тій спосібности заявляєм прилюдно, що жалуєм за тим щосьмо его приняли в нас як товариша, котрий прийшов як вовк в овечій скірі не орґанізувати але розбивати орґанізацию і робити еще більші роздори.

Ваш в Боротьбі
Від. Фед. Укр. Соц. Дем.
Cardiff Alta.
Секр. С. Гриців.

Ед. Фолчер про вінніпеґських „демократів".

Ед. Фолчер, бувший кандидат социялістичний до провінциональнього парляменту в Манітобі, котрий довгий час перебував в Вінніпеґу і добре знає, щото таке за зілечко та вінніпеґська „демократия" пише в 633 числі Western Clarion офіц. орґану S. P. of C. з дня 27 мая в статі „The Socialist position" таке: При послідних провінциональних виборах ішла вінніпеґська „Labor Party" в злуці з лібералами. А знов вінніпеґська Социял Демократия злучила ся з Labor Party при послідних муніципальних виборах... Жадна з сих партий не варта поперти, мимо їх плаксивого крику „something now", чого, як они самі добре знають не можна дістати.

Социялістичний кандидат на Президента Злучених Держав.

Minneapolis, 21 мая. Як доносять нинішні телєґрами з Чікаґо буде при слідуючих виборах на президента Злучених Держав кандидувати зі сторони Социялістичної Партиі тов. Thos. Van Lear з Міннеаполіс.

ДОБРЕ ЗРОЗУМІВ.

В одній з галицких ґімназий пояснював професор фізики своїм ученикам будову ока і цілий процес видженя. Між иньшим сказав: „Властиво по правді сказавши, ми не точно говоримо, коли кажемо, що бачимо якийсь предмет. Ми не бачимо предмету, але лиш его образ, котрий відбивае ся в нашім оці на сітківці". Щоби то своїм ученикам еще ліпше виясниті, звернув ся до одного з них і запитав: „Ану Іліпчук, скажи нам, чи ти власне то бачив коли свого батька? Іліпчук встає і відповідае: „Ні, пане професор". — „А ну, будь так добрий, — каже професор — і поясни се цілій клясі, чому ти не мігбачити свого батька?" — „Бо він, прошу пана професора, вмер два тижні перед там, як я уродив ся" — відповів Іліпчук не задумуючись.

Корнила Сеника, маститого батюшку руcсофіла, цісар не затвердив на віцепрезеса повітової ради жидачівского повіту. З того приводу повстав великий вопль між нашими русофілами. Кажуть, що вони післали телеґраму до ґрафа Бобриньского зі скаргою на австрійського цісаря. Може вона що й поможе. Бобриньскій і інші попечителі прикарпатської Руси пришлють з приводу гонений „руского" народу в Галичині знов сьвіжі рублі на вибори.

Нова львівська міська рада, до якої не війшов ані один социяліст і ані один Українець, відбула перше засїданє дня 9 мая. Просто скандал, що до нової ради ковтуни і вшехполяки не допустили ані одного робітника, хоч у Львові є найбільше робітників, які поносять найбільші тягарі і ані одного Українця, хоч у Львові є великий процент української людности.

„Народний Дім" у Львові, ся твердиня поганого москвофільства — перейде незадовго в руки українського населеня Львова. Теперішні господарі „Народного Дому" програли процес. Суд признав сю інституцію правдивим властителям, львівським Українцям. Та москвофіли не хочуть іще уступитись добровільно, а вносли рекурс до вишої інстанції.

ЦІНИ ФАРМАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ в ЕДМОНТОНІ
Дня 2. Червня:

П А Ш А:	
Сіно болотне тон	$10—12
Сіно солодке	$ —12
Тимотка	$ —23
Я Р И Н А:	
Картофли бушель	—67 75ц
Бураки фунт	5 ц
Цебуля	6 ц
Капуста	5 ц
З В І Ж Е:	
ПШЕНИЦЯ Нр. 1.	80 ц
ПШЕНИЦЯ Нр. 2.	77
ПШЕНИЦЯ Нр. 3.	74 ц
ОВЕС	30 ц
ЯЧМІНЬ	42 ц
ЖИВИЙ ТОВАР:	
СВИНІ 150—200 фунтів	6¼ ц
СВИНІ старші	5—6 ц
ВОЛИ ситі над 1200ф	5¼-6¼ц
ВОЛИ 1000—1200 ф.	5¼—6 ц
ТЕЛИЦІ ситі над 1050	4¼-5
ТЕЛИЦІ 900—1050 ф.	4-4¼ц
КОРОВИ ситі 1100 ф.	4- - 5
КОРОВИ пів ситі	2¼-3¼
ТЕЛЯТА 125—200ф.	5- 5¼ц
ТЕЛЯТА 200—300 ф.	3¼ 4¼
НАБІЛ, ДРІБ, МЯСО	
МАСЛО домашне фунт	18 ц
МАСЛО молочарцяне	23 ц
ЯЙЦЯ сьвіжі довен	25 ц
ЯЙЦЯ скринкові	16 ц
КУРИ справлені	—13
ІНДИКИ	22
ГУСИ	20
ВОЛОВИНА перід 7	—8¼
ВОЛОВИНА зад 9 —	11
ТЕЛЯТИНА	11
ВЕПРОВИНА	11¼ ц
БАРАНИНА	14 ц

ПОЗІР!

НОВИНА!!
Дуже гарна книжка п. з. „НОВИЙ СЬВІТ" коштує лише 15 цнт. Замовляйте скоро, бо книжок мало. На пересилку залучайте 2 цнт. марку. Хто замовить більше як два примірники пересилку оплачую сам. Пішліть в коверті 15 цнт. а я відворотно почтою вишлю вам книжку. Приймаю лиш канадийскі марки.

A. Lemko
630 Magnus Ave.
Winnipeg, Man.

Vegreville Crown LIQUOR STORE.

Гуртовна і дрібна продаж найліпших вин, лікерів і цигар, Ріжного рода пива.

T. Charlebois
Vegreville, Alta.

Социялістичний Провідник.

Домініяльний Екзекутивний Комітет Социялістичної Партиї Канади.
Адрес секретаря: D. G. McKenzie, Box 1688, Vancouver, B. C.

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д.
Головний секретар Федерациї т. М. С. Фербей, Hillcrest Alta. Фінансовий секретар т. Йосиф Сенюк 443 Kinistino ave. Edmonton Alta. Касєр т. Іван Гумен, Edmonton. Відпоручні члени Центрального Заряду: т. В. Скорейко Box. 79, Coleman Alta, т. Н. Д. Ткачук Canmore Alta. т. Г. Топольницкий Edmonton, т. С. Фодчук Edmonton.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Дудар. Box 962, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ванкувер. Адрес фін. секр. Г. Воронос Box 482 Vancouver, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Гіллкрест. Адрес секр. фін. М. С. Фербей, Hillcrest Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М. Фербей Box 850, Nanaimo, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Лілл Адрес секр. фін. П. Пьнтелюк, Box 44, Lille, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересько Lanuke, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Летбрідж Адрес секр. Варостек Box 552. Lethbridge Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. С. Грицін Cardiff, Alta.

Від. Ф. У. С. Д. в Кенмор Адр. Box 274. Canmore. Alta Н. Д. Ткачук. Секр.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО
532 Kinistino Ave. EDMONTON
ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

SHORT, CROSS, BIGGAR & COWAN,
Вп. П. П. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О. М. Біґґар; Гектор Кован адвокати, соліцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку **Merchant Bank.**
Виробляють грошеві пожички.

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ
орган української социял-демократиї в Галичині
Виходить що тижня.
Передплата 2 дол. на рік
Адреса: Земля і Воля ул. Собіского ч. 3 Lemberg, Austria

WESTERN CLARION
Виходить що тижня.
Предплата $ 1 річно.
Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton
Ми можемо Вам дати ліпше заняте чим інше бюро в місті.

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ
На фарми і міскі реальности
BOYLE PARLEE CO
АДВОКАТИ НОТАРІ
Garlepy Block
EDMONTON · ALTA
Phone 1135

The Edmonton House Furnishing Co.
442 Jasper ave. East.
Ми маємо штор з убранєм, черевиками, Ріжного рода меблі в нас можна дістати за найтаньшу ціну, за що ми вам ручимо. Також меблі кожна дістати на кредит. Говоримо по руски.
Ріжного рода jewellrs.

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ"
Приймає всякі роботи з обсягу друкарства в українській, польській, англійській і німецкій мові. Посідаючи три друкарскі машини гонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі поручені єї роботи точно, скоро і по умірковавих цінах.
Адрес: **NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE EDMONTON, ALTA PHONE 4613**

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНИЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР!
Поручаю ласкавій уваві шановної публики свою знамениту торговлю мішаних товарів.
У мене можна дістати смачні і тані обіди.
Для приїдших вигідний і спокійний нічліг!
Хто хоче купити або продати користно землю або лоти, служу доброю радою даю совістні інформациї Не забудьте при нагоді скористати!
W. FERBY
1134 KINISTNO
EDMONTON ALBERTA

ЩИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЄЇ З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

ALBERTA REAL ESTATE CO. EDMONTON ALBERTA
Чи Ви чули про Едмонтон? думаємо, що чули тай про гроші, як люди заробляють на лотах. Се не жарт а правда от Вам оден випадок покажемо. Лота була куплена послідної осени за $ 6.000 а тепер продана за $ 15.000, то файний заробок правда? А що Ви робите, годні Ви чекати далі. Чи возьмети ся і Ви, щоби гроші робили гроші? А се дуже легко можна кождому зробити, як лиш купить лоту в Едмонтоні. Едмонтон буде одним з найбільших міст в Канаді, се вже певне, бо зелізні колеї сами потрафять збудувати великий Едмонтон, а вугле, а тартаки в Пекінг Гавзи і другі фабрики, отож видите що будучність запевнена Едмонтонови. Ми маємо ще кілька лотів дуже таних бо лиш $ 150 за оден, всего $ 50 готівкою в решта по $ 25 що три місяці, 8 % процент на рік то споріт вім підуть в гору. Сі лоти 33X147·5 пів милі від міста і G. T. P. R. ярдів і шапів так звані R o s s l y n.
Отож хто хоче купити лоти або хату денебудь в Едмонтоні або фарму то зверніть ся до нас а ми з охотов послужимо, так само ті що мають на продаж просимо подати опис і ціну з виплатом, докладно. Пишіть і гроші посилайте на адресу.
ALBERTA REAL ESTATE CO. 536. KINISTINO AVE. EDMONTON ALTA

Jackson Bros.
Досьвідчені годинникарі і ювілєри.
Мають на складі найліпші годинники, золоті перстені, хрести і хрестики.
Виробляють позволеня на женитьбу!
303, Jasper Ave, Edmonton, Alta.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до **Capital Wine & Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave. Phone 1250 Edmonton W. O. Viggar, manager**

Роботи!
Як хочете доброї роботи і доброї плати, то звертайтесь до **Capital Employment Office 894** Перша улиця Едмонтон.

Карло Кавцкий.

Від Ремесла до Капіталізму.

(Продовжене.)

Ремісники почали сильнїйте наплив нових робітників як своїх конкурентів, заострюючи вимоги приняти до своїх заводових стоваришень, так зв. цехів. Але ся робота тім більше гнала цілі хмари робітників позбавлених [illegible] в сіти купців, котрі потребували наємних робітників до своїх підприємств. В такий спосіб, через експропріяцию, через кроваву і жорстоку революцию, якій немаріяної вісторьї, вістали положені підвалини для розвою капіталістичної індустриї, капіталістичної продукциї. Але, в дійсности, се була революция богатих і можних против слабих і бідних і чи не длятого ще й нині називають часи сеї революциї часами гуманітаризму і визволення ся людської думки і то як раз ті самі, котрі найдужче кричать тепер на страшні, революційні заміри Социялізму.

Се, що широка маса робітників вістала позбавлена средств продукциї і всякої власности, то є стала масою пролетаріяту, було конечною вимогою для витвореня капіталістичної продукциї на велику скалю. Сего вимагав економічний розвій. Але і ту, як завсігди, пануюча кляса не придивлялась спокійно користям, які їй приніс сей розвій, але она насильно старалась забезпечити свої інтереси і приспішити хід розвою. Тому бачимо, що повстаню капіталістичної суспільности товаришить фізичне насильство в своїй найбрутальнійшій і найбільше жорстокій формі.

3. СМЕРТЕЛЬНА БОРБА ДРІБНИХ ПІДПРИЄМСТВ.

Новий спосіб продукциї ріжнив ся від давного на позір дуже не богато. Єго початкова форма була така, що капіталіст доставчав своїм наємним робітникам сирих матеріялів, приміром ткачам пряжі, а они в себе дома виробляли що треба, і віддавали готовий продукт капіталістови. В дійсности вже ся форма капіталістичної продукциї, хоч як зближена до ремесла, принесла вже велику ріжницю межи реміснником, що працював на свій рахунок, а робітником що працював в себе дома, але на рахунок капіталіста. Зміною положеня робітника спричиненою новим способом продукциї, займемо ся пізнїйше, коли обговоримо дальший розвій сеї продукциї.

Незабаром капіталісти перестали позволяти робітникам працювати в дома. Вони заставляють робітників працювати в своїх робітнях, де їх могли ліпше наглядати. Се перде всім витворило підставу властивої капіталістичної індустриї на велику скалю, як також підставу для розвою нових способів продукциї, який поступав що раз наперед. Тепер, коли в одній робітни працювало більше число робітників, стал можливим поділ праці в продукциї. Підчас панованя дрібних підприємств спричинив поділ праці зріст числа ріжних заводів, а знетеле ріжнородности артикулів, які витворяв оден робітник. Але кождий з них витворяв цілий предмет. Наприміp поділ праці в пекарстві спричинив, що вже кождий пекар не виробляє всіх родів хліба, Оден продукував тілько білий хліб, а другий тілько чорний. Але кождий продукував цілі бохонці хліба. Поділ праці в великих закладах спричиняв поділ поодиноких чинностий потрібних до витвореня одного предмету межи ріжних робітників. Вся робота поодиноких робітників сходить поволи на що раз простійші чинности, які они безнастанно повторяють. Великий заклад, де в той спосіб проводить ся продукцию, є фабрикою. Видайність праці поодиноких робітників при тім значно зростає. Але се мало еще другий, далеко важнїйший наслідок. Коли поділ праці в поодиноких заводах поступив так далеко, що продукцию одного предмету поділено на найпростійші чинности і робітник став властиво машиною, то треба вже було зробити лиш один крок в перед, щоби робітника заступити машиною.

І сей крок зроблено. Сему сприяв розвій природних наук, а передовсім відкрите поруиіаючої сили пари, яке в перший раз дало чоловікови висвві незамінну і послушну силу.

Впроваджене машини до індустриї було рівнозначним з економічною революциєю. Через машину великі капіталістичні заклади осягнули свою найвисшу, досконалу форму. Машинерия стала для капіталістичної продукциї могучою зброєю, котра легко поборювала всякий опір, і зробила що дальший економічний розвій став тріюмфальним походом капіталізму.

В сімдесятих роках вісімнайцятого століття винайдено перші практичні машини, які впроваджено в ткацкій індустриї в Англії. В тім часі винайдено також парову машину. Відтепер машина здобуває одну галузь індустриї за другою. Аж до сорокових років девятьнайцятого століття капіталістична індустрия поза Англією була незначною. В пятьдесятих роках она сильно розвинула ся в Франциї; В шістьдесятих а по части в сімдесятих роках она запанувала в Злучених Державах, в Німеччині, і Австриї.

В послідних десятилітях она усадовилась також в Росиї, Східних Індиях і Австриї. Тепер она вже простирає ся на Східну Азию, Полудневу Африку і Полудневу Америку.

Що значать могучі сьвітові держави послідних століть в порівнаню до сеї великанськоі імперії капіталістичного індустриялізму?

(Дальше буде)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади і Злучених Держав:
На цілий рік 2 долярі.
На пів року: 1 долар.
Для Европи:
В Австриї: 10 корон.
В Росиї: 5 рублів.
В Німеччині: 10 марок.
ПИШІТЬ НА АДРЕС:
Nowa Hromada
EDMONTON ALTA.
KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА
NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРҐАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА Центральний орґан Федерациї українськоі Социял-демократиї виходить що тиждня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес: NOWA HROMADA
EDMONTON ALTA
KINISTINO AVE. 443
SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR
Phone 4613

РІК I. Ч. 16. 9. ЧЕРВНЯ. 1911 EDMONTON JUNE 9. 1911 VOL. I. No. 16.

ЧИСЛО СМЕРТНИХ ЗАСУДІВ В РОСІЇ

яке в попередних місяцях було зменшило ся, в марті с. р. знов сильно підняло ся в гору. Після часописних вістий від 1-го марта до 1-го цьвітня в ріжних містах Росиї военно-окружними судами видано 52 смертні засуди (в лютім 10, в січни 8). Смертних засудів було в поодиноких містах: в Катеринодарі 10, в Новочеркаську 9, в Полтаві 7, в Катеринославі та Тифлісі по 6, в Уфі 4, в Владикавказі 4, в Севастополи 2, в Ташкенті, Одесі, Грознім та Єлисаветграді по 1. Всего за першу четвертину с. р. засуджено на смертну кару 65 людий. Страчено 12 людий. З них у марті в Москві 2, в Харкові 1. В Полтаві один засуджений на смертну кару не дождавши оголошеня засуду в остаточній формі, повісив ся.

На дни 29-го мая с. р. посол Сульцер предложив дотичній комісії в Палаті Послів в Вашингтоні резолюцию, домагаючу ся слідства в справі поступованя з еміґрантами нюйорського еміґр. комісаря, Віліямса. Сульцер заявив, що примінюване драконських способів Віліямса в нюйорськім еміґраційнім стациї стало вже голосним, „сьвітовим скандалом", та що почуте кождої людини мусить проти сего запротестувати. Рівночасно із ним явила ся депутація численних товариств, складаючих ся з Американців, роджених за границею, та предложено палаті цілі стоси чужомовних, тут виходячих часописей, критикуючих шовіністичну „систему" Віліямса. Член депутациї, др. Юлій Гофман предложив докази соток варварських депортовань. Комісия порішила взяти під розвагу поступоване самодержавця на Еліс Айленд.

Конець мехиканьскої революциї.

Після донесень американьских часописей виглядає так, наче б мехиканьска революция добігала до кінця. Президент Діяц покинув Мехико і утік до Іспанії. Повстанці стали тепер панами майже цілого Мехика.

Але що по кождій революциї приходить еще звичайно контр-революция, то здає ся і в Мехику не скоро еще буде спокій. Найновійші вісти доносять, що в столици Мехіко зроблено динамітовий замах на Фр. Мадеро, вожда повстанців. Сей заговір вправді ударемнено але на нім певно не скінчить ся.

Право голосу для Жінок.

В Конґресі, в Вашинґтоні, предложено проєкт конґресмена Монделя після якого усі жінки мали-б мати право голосованя на рівні з мущинами.

Завертають еміґрантів з Канади. З Норт Портал, завернено почавши від 1. марта до 15. цьвітня 69 еміґрантів між иньшими найбільше Італіянів, бо аж 26, дальше 12 російских робітників, 13 австрийских робітників, 5 фінляндців-(гірників, 4 Угрів-робітників, 3 Поляків-робітників, 2 мурнів фармерів і 1 робітника Русина. Канада починає на спосіб Злуч. Держав перебирати між еміґрантами.

Маневри у воздусі.

З Льондона доносять, що 14 літачів, а між ними Блеріо і Ґреган Вайт, уладжують в пятницю сего тижня маневри літаків. Маневрам будуть приглядати ся міністер війни, офіцири ґенер. штабу і парляментарні посли. Маневри будуть мати военний характер. Літачі будуть переносити телеграми, кидати бомби, перевозити армати і т. ин.

Наслідник престола обкиданий камінем.

Наслідник австрийского престола, архикнязь Франц Фердинанд, вибрав ся автомобілем на лови в околицю міста Праги. Вертаючи до палати Конопіч переїздав через село Буковар, заселене виключно Чехами. В нім посипалось на архикнязя каміня, яко поранило найбільше шофера, що кермував машиною. Архикнязь вийшов цілo. Жандармерія пошукує за справцями нападу.

Оголошеня На Хмарах.

Інжінерові з Данії В. Ларсенови удалося винайти спосіб оголошуваня на хмарах. Образи, які кидає на хмари владжена відповідно на сю ціль машина, видно дуже докладно і виразно на віддаль більше як пів милі. Винахід сей заінтересував головно військові круги, які думають уживати сего способу до воєнних цілий.

Нова папська енцикліка.

Дня 29 мая видав Папа Пій X. нову енцикліку, в якій остро виступив проти революційного португальского уряду, за переведене розділу держави від церкви. Як відомо' португальский уряд заявив, що держава немає нічого спільного з церквою і що уряд жадної більше церкви спомагати не буде. Дотепер в Португалії було так, що тілько католицка церков була державною церквою і мала ріжні привілеї. Тепер не тілько ті всі привілеї остали знесені, але новий уряд прогнав також єзуїтів з Португалії і розвязав богато монастирів, що були яскинями розпусти. Се все дуже не подобало ся Пієви X. і він видав проти сего свою енцикліку, з якої очивидно португальский нарід сьміє ся.

Роберт Гуйїлен.

ЦЕМЕНТОВИЙ МОНОПОЛЬ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Америка є краіною, про котру можна сказати: „Ту все робить ся на велику скалю." Скорість з якою ту покидає ся все старе а вступає ся на нові шляхи, причинилась найбільше до того, що Америка стала передовою краіною в сьвіті. Само імя „Американець" стало нині синонімом, ініцияативи, витревалости, скорости і величи.

Досить поглянути на великаньскій розвій американьских желізниць, примінене електричности в індустриї на велику скалю, застосоване великаньскої удосконаленої машинерії а передовсім на розвій індустриальних трестів. А се все річи, котрі невпинно ведуть теперішний цивілізований сьвіт до економічної і социяльної революциї.

Характеристичною цікою сего періоду переходу від старого до нового є неспокій і щось в роді страху, що опановує тепер всі суспільні кляси. Робітник, котрий не має нічого, боїть ся що завтра може не дістати роботи і не буде міг вижити. Капіталіст знов лякає ся, що може не буде мати сили втримати те, що має. Вправді „економічна забезпека" не має властиво жадного значіня.

Розвій автоматичних машин викидає нині тисячі заводових робітників з фабрики на улицю.

Трести здобувають собі тепер перше місце в індустриї і немилосерно нищать своїх слабших суперників. І ся борба межи „грубими" і „дрібними" капіталістами веде ся тепер на наших очах.

Але робітники сеї просторої країни так заняті громадженем богацтва для так „що не сіють і не орють" що ледво дехто з них застановляє ся над великим економічним і політичним переворотом, що відбуває ся під сю хвилю.

Від часу до часу виступають в економічнім розвою нові чинники, котрі спричиняють зміну ходу того розвою. І так коли потенціли сталеві заводи а то в наслідок приміненя нових наукових метод продукциї, то се викликало чисту революцию в будівництві всякого рода.

За послідних пятнайцять літ став цемент бути загально уживаним в будівництві і фабрикация цементу займає нині перше місце побіч фабрикациї сталі.

Для декого може трудно порозуміти, яке великаньске значіне має фабрикация цементу вже нині і яку революційну ролю має ся галузь відограти в нашім індустриальнім розвою.

Невичерпані поклади сирих матеріялів пригожих до фабрикациї цементу, таність і тревалість готового продукту, все те складає ся на се, що цемент став найбільше економічним матеріялом будівляним. Цемент є дітиною наукових дослідів. Через винахід цементу має тепер чоловік змогу ломати великаньскі скали і будувати з них будівлі над котрими тисячі літ перейдуть, а они все ще будуть стояти.

Для того хиба не треба дивувати ся що такий могучий чинник спричинить зміни в нашім економічнім житю. Перед робітником стає жизненне питане: Який се наслідок буде мати на пос заняте і на спосіб прожитя? А на се є тілько одна відповідь: „Сотки і тисячі заводових робітників вістануть знижені до уровеня звичайних робітників. Теслі, мулярі, каменярі, ковалі, цеглярі, і иньші, в міру того як уживане цементу буде зростати, будуть тратити оден за другим свої заняття. Будівельний промисл є одним з найкорисніших відділів заводової ювілейної армії. Приміненe цементу в будівництві зруйнує сі заводи. Ту буде така сама історія, як з впровадженєм автоматичних машин в фабрикациї шкла. З уступленєм заводового робітника, будуть мусіли уступити і дотичні юнії.

Зменьшить ся запотребоване робітників але зменьшить ся також запотребоване контракторів. Вже недалеко часи, що цементовий трест буде впрост брати на себе контракти на всякого рода будови. А він дасть роботу тілько найлїпшим силам, найздібнійшим рисівникам і інжінерам.

(Дальше буде)